

Kokousaika: 11.6.2025 klo 18.00

Kokouspaikka: Seurakuntakoti

Läsnä:

Leppänen Keijo	puheenjohtaja
Kolinkanta Anne	jäsen
Lintukangas Jari	jäsen
Saastamoinen Kaarina	kn varapj.
Toivonen Raija	jäsen
Tuomonen Esa	jäsen
Vähämäki Sirpa	jäsen
Äijälä Sirpa	jäsen

Muut osallistujat:

Anttila Miikka	kn pj.
Tiitta Ärnfors	sihteeri

Poissa:

Rämö Jari	varapuheenjohtaja
Perävainio Eliisa	jäsen
Rinne Sirkka	jäsen
Varjorinne Janika	jäsen
Ylösmäki Mirva	jäsen

Esteestä tulee ilmoittaa: miikka.anttila@evl.fi tai p. 040 804 9251

Käsiteltävät asiat: § 10-

Keijo Leppänen
Kirkkovaltuuston puheenjohtaja

KÄSITELTÄVÄT ASIAT:

Pykälä	Asialista	Sivu
10	Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
11	Pöytäkirjantarkastajien valitseminen	3
12	Työjärjestyksen hyväksyminen	3
13	Lisätalousarvio hautausmaahanketta varten	4
14	Tilinpäätöksen 2024 hyväksyminen	5
15	Tilintarkastuskertomuksen 2024 hyväksyminen	5
16	Muut asiat	5
17	Muutoksenhakuohje ja kokouksen päättäminen	5

§ 10

KOKOUKSEN AVAUS, LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Esitys: Puheenjohtaja avaa kokouksen. Kokouskutsu on lähetetty 3.6. 2025. Merkitään pöytäkirjaan osallistujien määrä ja todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Puheenjohtaja avasi kokouksen. 16.6. seurakunnassa aloittavat vt. kirkkoherra Teemu Salminen ja vs. seurakuntapastori Ali Kulhia esittäytyivät valtuutetuille. Laulettiin yhdessä virsi 112. vt. kirkkoherra Miikka Anttila piti alkuhartauden. Jäsenistä oli paikalla 8/13.

§ 11

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALITSEMINEN

Seurakunnan toimeenpanon kokouksesta on pidettävä pöytäkirjaa, jonka puheenjohtaja allekirjoittaa ja sihteeri varmentaa (KJ 7:6 § 1 mom). Pöytäkirja tai päätös on pidettävä yleisesti nähtävänä vähintään oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemiselle varatun ajan (KL 25:3).

Esitys: 1. Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa vuorolistan mukaan aakkosjärjestyksessä. Tarkastusvuorossa olisivat Eliisa Perävainio ja Sirkka Rinne
2. Päätetään, että pöytäkirja tarkastetaan 11.6.2025 heti kokouksen jälkeen. Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä Ypäjän seurakunnan internet-sivuilla.

Päätös: 1. Valittiin kaksi pöytäkirjantarkastajaa; Raija Toivonen ja Esa Tuomonen.
2. Päätettiin, että pöytäkirja tarkastetaan 11.6.2025 heti kokouksen jälkeen. Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä Ypäjän seurakunnan internet-sivuilla.

§ 12

TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Esitys: Asiat käsitellään esityslistan mukaisesti.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

§ 13 LISÄTALOUSARVIO HAUTAUSMAAHANKETTA VARTEN

Kirkkoneuvosto 2/2025 26.3.2025 § 21:

Ypäjän seurakunnan talousarviossa vuodelle 2025 on varattu yhteensä 240.000,00 euron määräraha investointeihin (määrärahasta on käytetty 9.898,22 euroa). Määrärahalla on tarkoitus toteuttaa kuluvana vuonna suunniteltu hautausmaa-alueen kunnostamisurakka, joka pitää sisällään mm. kivimuurien ja -portaiden korjauksen, sankarihaudan kunnostuksen ja uurnahautausmaan perustaminen, opasteiden ja jätehuollon uusimisen. Investoinnin yhteydessä perustetaan myös kaksi uutta muistomerkkiä; seurakunnalle luovutettujen hautapaikkojen vainajien muistomerkki ja muistomerkki jo puretulle pappilarakennukselle. Investointiosa on kirkkovaltuustoon nähden sitova hankekohtaisesti, mikä tarkoittaa talousarvion vuotuisuusperiaatteen mukaisesti, että kuluvan vuoden talousarvioon merkitty summa on sitova.

Hanketta varten pyydettiin tarjouksia 20.12.2024 mennessä. Tarjouksia kokonaisurakkaan tuli vain yksi, jonka summa oli yli 800 000 euroa. Tämän jälkeen todettiin, että hanke on syytä jakaa pienemmiksi urakoiksi, joihin voidaan pyytää tarjouksia erikseen, ja tarkastella sen jälkeen, mitkä niistä ovat toteutettavissa. FinProma Oy:n asiantuntijoiden, Jukka **Hammarénin** ja Iita Harjun, johdolla urakka jaettiin seuraavaa tarjouskierrosta varten seuraaviin osiin:

- Maarakennusurakka (=pääurakka)
- Sankarihauta-alueen urakka (=alistettu sivu-urakka)
- Kivityöurakka (=alistettu sivu-urakka)
- Jätekatosurakka (=alistettu sivu-urakka)
- Sähköurakka (=alistettu sivu-urakka)
- Sankarimuistomerkin kunnostus (=tilaajan erillishankinta, josta voi tehdä tarjouksen tarjouspyynnön yhteydessä)
- Puuaitaurakka (=alistettu sivu-urakka)
- Metalliaitaurakka (=alistettu sivu-urakka)

Tarjoukset pyydettiin 21.2.2025 mennessä. Edullisimmat tarjoukset eri urakoihin olivat seuraavat:

Pääurakka, maarakennusurakka	Pauli Peiponen Oy	231 000,00 €
Sankarihauta-alueen urakka	KivettynytPuu	30 240,00 €
Kivityöurakka	Maklin Oy	41 500,00 €
Jätekatosurakka	Laarimäki Oy	31 000,00 €
Sähköurakka	Nimbel Oy	8 800,00 €
Sankarivainajien muistomerkki	Pauli Peiponen Oy	9 400,00 €
Puuaitaurakka	KivettynytPuu	73 680,00 €
Metalliaitaurakka	KivettynytPuu	36 000,00 €

Hinnat alv 0 %.

Yhteissumma 461 620,00 € ja alv 25,5 % summa 579 333,10 €

Hautausmaahankkeen etenemiselle on kaksi vaihtoehtoa: joko hanke toteutetaan nykyisessä laajuudessa, jolloin kirkkovaltuuston on myönnettävä hanketta varten lisämääräraha (340 000 € + FinProman palkkio alkuvuonna 2025), tai hanke keskeytetään ja aloitetaan uudestaan esim. puitesopimuksen muodossa.

Mikäli hanke keskeytetään, keskeytetään myös sankaripatsaan erillishankinta, johon oli annettu mahdollisuus jättää erillisurakkatarjous. Sankaripatsaan kunnostaminen tunnistetaan kuitenkin kiireelliseksi hankinnaksi, joten sen kunnostamisen hankintaa esitetään silloin toteutettavaksi suoramarkintana.

Hankintalaki:

3 § Hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

125 § Hankintamenettely voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä.

esim. taloudelliset syyt ovat perusteltu syy.

Tarjoushinnoista ei hankintalain puitteissa ole mahdollista lähteä tässä vaiheessa tinkimään. Tarjousten tarkistamispyyntö on sallittua vain epäolennaisten puutteiden, ristiriitojen ja virheiden korjaamiseksi. Hankintalain perusteella ei voida toimia myöskään siten, että vain osa hankinnasta keskeytetään ja osa kilpailutetusta hankinnasta toteutetaan. Hankinta tulee tehdä lähtökohtaisesti tarjouspyynnön mukaisena huolimatta siitä, että hankinnan jakaisi pienempiin osiin. Mikäli osa tarjoajista hyväksytään ja osa hylätään, voidaan syyllistyä markkinoiden testaamiseen sekä tarjoajien eriarvoiseen kohtelemiseen.

Mikäli kirkkovaltuusto hyväksyy lisämäärärahan, se vaatii tiettyjen sijoitusten purkamista. Nämä varat sisältyvät myös Humppilan, Ypäjän ja Jokioisten seurakuntien kirkkovaltuustojen 18.6.2024 hyväksymään liitossopimukseen, joten niiden käyttöön on kysyttävä lupa myös Jokiläänin seurakunnan järjestelytoimikunnalta.

Esitys Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle 370.000,00 euron lisätalousarvion hyväksymistä vuodelle 2025 hautausmaa investointia varten ja seurakunnan sijoitusten purkamista kassavirran riittämiseksi sillä määrällä kuin se on välttämätöntä.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

§ 14

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2024

Kirkkoneuvosto 2/2025 26.3.2025 § 18:

Tilikauden 2024 tulos poistojen (27.211,34) jälkeen osoittaa 88.284,85 euroa alijäämää. Ulkoisia toimintatuottoja on yhteensä 36.661,99 euroa ja toimintakuluja 649.302,98 euroa. Verotuloja kertyi 545.067,34 euroa ja valtionrahoitusta 45.723,00 euroa. Vuosikate on 61.073,51 euroa miinuksella.

Haudanhoitorahaston vuoden 2024 tilinpäätös osoittaa 6.602,13 euroa alijäämää. Toimintatuottoja on kertynyt 34.672,18 euroa. Toimintakuluja kertyi 43.336,45 euroa.

Esitys: Kirkkoneuvosto esittää vuoden 2024 tilinpäätöksen hyväksymistä kirkkovaltuustolle.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

§ 15

**TILINTARKASTUSKERTOMUS JA VASTUUVAPAUDEN MYÖNTÄMINEN
TILIKAUDELTA 1.1.-31.12.2024**

Tilintarkastus on suoritettu ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus 4.6.2025, jonka mukaan tilintarkastajat esittävät tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tilikaudelta 1.1. - 31.12.2024.

Esitys: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto myöntää vastuuvapauden seurakunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille tilikaudelta 1.1. – 31.12.2024. Tilintarkastuskertomus liitteenä.

§ 16 MUUT ASIAT

1. Kirkkovaltuuston puheenjohtaja Keijo Leppänen esitti kiitokset vt. kirkkoherra Miikka Anttilalle hänen palvelusuhteestaan Ypäjän seurakuntaan ja toivotti onnea Miikkalle Janakkalan seurakunnan kirkkoherran virkaan.
2. vt. kirkkoherra Miikka Anttila kertoi valtuutetuille seurakunnan työntekijä tilanteesta.

§ 17 MUUTOKSENHAKUOHJEET JA KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Esitys: 1. Puheenjohtaja antaa valitusosoituksen
2. Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös: 1. Puheenjohtaja antoi valitusosoituksen
2. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.46.

Pöytäkirjan tarkistus:

Ypäjällä 11.6.2025

Raija Toivonen

Pöytäkirjantarkastaja

Esa Tuomonen

Pöytäkirjantarkastaja

Keijo Leppänen

Puheenjohtaja

Tiitta Ärnfors

Sihteeri

Tarkastettu pöytäkirja on yleisesti nähtävillä Ypäjän seurakunnan internet-sivuilla www.ypajanseurakunta.fi. Pöytäkirjan nähtävänä pidosta on ilmoitettu Ypäjän seurakuntakodin ilmoitustaululla 12.6- 22.6.2025 välisenä aikana.

VALITUSOSOITUS

Ypäjän seurakunta

Kirkkovaltuusto

11.6.2025 klo 18.00 17 §

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 10 - 12 § ja 16-17 §

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

1. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
2. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnsarvon. Kansalliset kynnsarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveystyöpalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

3. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

2 HANKINTAOIKAISU

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Ypäjän seurakunnan seurakuntatoimisto

Käyntiosoite: Perttulantie 8, 32100 Ypäjä

Postiosoite: Perttulantie 8, 32100 Ypäjä

Sähköposti: ypaja.srk@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

3 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 13-15 §

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen

tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettamisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaohjeissa koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n

nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnsarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Käyntiosoite: Raudanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelinvaihde: 029 56 43300

Faksi: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomaisen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelemäksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.